

галузі можливий при реалізації Стратегії регіонального розвитку, залучення інвесторів на туристичні ринки регіону та країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ткаченко Т. І., Костіна О. М., Рачко В. І. Туризм України: економічні та організаційні механізми розвитку. Тернопіль: Терно-граф, 2008. 976 с.
2. Смаль, І. В. Рекреація та туризм: короткий тлумачий словник. Ніжин: [б. в.], 2006. 80 с.
3. І. М. Школа, Т. М. Ореховська, І. Д. Козьменко. Менеджмент туристичної індустрії: навч. Посібник. Чернівці : Книги–XXI, 2005. 594 с.
4. Забалдіна Ю.Б. Методи дослідження кон'юнктури регіональних ринків туристичних послуг. Культура народів Причорномор'я. 2004. №55. Т.3. С.83-86.

Я. С. Батаріна, В. М. Зігунов

*Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка*

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРИГОДНИЦЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Adventure tourism (пригодницький туризм) відрізняється оригінальністю та незвичайною різноманітністю турів, це можуть бути різні екзотичні подорожі, з використанням екстремальних видів спорту, певних засобів переміщення, в той же час, піддаючись ризику та небезпеки життя.

Ключові слова: *пригодницький туризм, види туризму, маршрут, інфраструктура, продукт, тур.*

Adventure tourism is characterized by originality and an unusual variety of tours, it can be various exotic trips, using extreme sports, certain means of transportation, at the same time, being exposed to risk and danger of life.

Keywords: *adventure tourism, active tourism, types of tourism, route, infrastructure, product, tour.*

Постановка проблеми. В останні кілька років розвиток пригодницького туризму, як різновиду активного туризму, за ініціативами туристичних фірм став мати найбільш помітний характер. У цьому сприяє як відповідальна робота кваліфікованих фахівців, які постійно проводять як моніторинг маршрутів, що забезпечують під час проведення подорожей безпеку, так і наявність у туркомпаній спеціального спорядження, обладнання та засобів зв'язку, що дозволяють долучитися до пригодницького відпочинку особам, які не мають підготовки та спеціальних знань в області самостійних подорожей.

Мета роботи. Виявити сучасний стан та перспективи розвитку пригодницького туризму в Україні.

Виклад основного матеріалу. Розробка пригодницького туру – досить складний і трудомісткий процес, щоб користуватися значним успіхом та залучати споживачів, необхідно створити цікавий та незвичайний туристичний продукт.

Adventure tourism (пригодницький туризм) відрізняється оригінальністю та незвичайною різноманітністю турів, це можуть бути різні екзотичні подорожі, з використанням екстремальних видів спорту, певних засобів переміщення, в той же час, наражаючися на ризик та небезпеку для життя [1, с. 134].

До таких пригод потрібно бути не тільки фізично, але й морально підготовленим. Цей вид туризму цілком схожий зі спортивним туризмом, оскільки тут застосовані активні види перебування людей, але відрізняється тим, що заходи значно підготовлені та комфортабельні. Маршрути пригодницького туризму безпечніші, але враховується той факт, що можуть бути дорожче.

У пригодницькому туризмі важливо забезпечення оптимального бажаного рівня ризику, що максимізує попит на пригодницький туризм, а також виявлення схильності у туристів до жорсткого та м'якого пригодницького туризму з урахуванням аналізу інтересу мандрівників до культурним переживанням.

Але при цьому потрібно враховувати особливості факторів цінності, що впливають задоволення та поведінкові наміри туристів різних країн. Наприклад, японські туристи надають значення насамперед емоційній цінності та цінності новизни, туристи з Європи виходять із критерію практичності та порівнюють отримані корисності від туру з тією сумою коштів, що була сплачена за тур.

Особливістю пригодницького туризму останніх років є також тенденція дезінтермедіації, тобто усунення посередника (туроператора або турагента), який традиційно зводить споживача на ринку з цільовим ринком.

Так, вивчення ринку пригод Сполучених Штатів Америки вказує, що 71% пригодницьких мандрівок були організовані виключно самостійно мандрівниками. Говорячи про сучасну роль пригодницького туризму, слід зазначити, що він виступає природною альтернативою туризму «валізи» [2, с. 34].

По-перше, він сприяє насиченню організму мандрівників адреналіном. Йдеться саме про фізіологічні характеристики явищ. Це відбувається внаслідок усвідомленого прилучення мандрівників у ситуації з підвищеними психо-емоційними та фізичними навантаженнями.

По-друге, пригода уособлює у туристів зустріч із усім новим і незвичайним, у цьому сенсі він сприяє психофізіологічному розвантаженню, виходу за рамки рутини, пропонує модель адаптації в умовах хронічного нервово-психічного напруження.

По-третє, пригодницький туризм виконує яскраву пізнавальну роль, пропонуючи часто важкодоступні пам'ятники, наприклад, «нерозкручені» пам'ятники археології, історії, культури і навіть промислові об'єкти, які можуть бути цікавими для пригодницьких туристів.

Розглянемо причини популярності пригодницького туризму:

- 1) популяризація у масах здорового способу життя;
- 2) престиж активної діяльності;
- 3) прагнення нових вражень та виплеску емоцій, властивих пригодницькому туризму;
- 4) можливість самореалізації, підвищення авторитету, а також просування у соціумі.

Примітно, що статистика, опублікована ЮНВТО та Торговельною асоціацією пригодницького туризму у глобальній доповіді щодо пригодницького туризму, зазначає, що лише невелика частка пригодницьких туристів (12%) подорожує поодиночці, 21% подорожують з друзями, 37% подорожують із чоловіком або партнером, а 30% – із сім'ями, включаючи дітей [3, с. 21].

У пригодницького туризму немає певних стандартів, не дається точного визначення, також немає чіткої формули створення пригодницької програми туру.

Фактори розвитку пригодницького туризму в Україні можна визначити наступним чином. Багато хто з турагентів визначають пригодницький тур як багатоденні подорожі, це можуть бути різні маршрути, які також називають екстремальним туризмом і радять усім любителям адреналіну вирушити у таку подорож.

Туроператори до цього питання підходять обережно, розуміють, наскільки серйозна тема безпеки, і це може торкнутися, в першу чергу, репутації туристичної фірми. Чим проблематичніше затверджений маршрут, тим безкомпромісніше повинні відповідати запитам до ступеня підготовки учасників. Участь у пригодницькому турі супроводжується певним психічною та емоційною напругою.

Деякі ситуації, крім задоволення, можуть призвести до перенапруги і зриву вищої нервової діяльності. На сьогоднішній день туроператори практично не займаються розробкою

нових пригодницьких маршрутів через їх низьку рентабельність та популярність.

Також слід зауважити, що сучасні туристи обізнані про хороший сервіс і чекають ексклюзиву в туристських програмах, тому, щоб запропонувати конкурентоспроможний продукт на ринку туристичних послуг, фірмі необхідно пропонувати нестандартний, а туристичний продукт, що відрізняється від конкурентів [4, с. 398].

Особливу роль розвитку пригодницького туризму грає інфраструктура: дороги, аеропорти, житлові приміщення та туристичні стежки. Пригодницький туризм унікальний і тим, що дуже органічно поєднує практично всі відомі види активного туризму: альпінізм та скелелазіння; дайвінг; рафтинг; спелеотуризм; подорожі на повітряних кулях, дельтапланах та планерах; стрибки з парашутом; роупджампінг; спортивний туризм; кінні подорожі та мототуризм, а також багато інших різновидів.

Фактично всім зазначених видів пригодницького туризму є великі можливості на території України. Здебільшого природні регіони нашої країни мають і можуть запропонувати туристам важкодоступні пам'ятки природи, історії археології, етносу та культури, які представляють безсумнівний інтерес для пригодницьких туристів.

Ринковий оборот пригодницького туризму не можна назвати масовим явищем. Люди, які відчувають інтерес і потяг до пригод і навіть екстриму, воліють організовувати тур самостійно, без залучення туроператорів.

Але все ж таки останнім часом пригодницький туризм все активніше знаходить підтримку у комерційних структур. До мандрівників приходить розуміння того, що пригода - це продукт і, як полювання або риболовля, може бути організовано та запропоновано професіоналами.

Висновки. Отже, державні органи влади і органи місцевого самоврядування України повинні використовувати всі наявні ресурси пригодницького туризму, слідуючи світовій тенденції зміни попиту метою розвитку туристської галузі та туристських дестинацій країни.

В сучасних умовах, що склалися, завдання державних органів влади і органів місцевого самоврядування полягає в тому, щоб зробити продукти з пригодницького туризму максимально

затребуваним та безпечним для туристів, але при цьому не допускати безконтрольного споживання та знищення природних туристичних ресурсів.

Маючи конкурентоспроможну туристичний потенціал з пригледницького туризму, туроператорам України при підтримки органів державної влади і органів місцевого самоврядування вдасться надати вітчизняним та зарубіжним туристам яскравий туристський продукт.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу. Київ, 2017. 463 с.
2. Бобловський О.Ю. Розвиток спеціальних видів туризму в Україні. Київ, 2016. С.278 -287.
3. Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму : навч. Посіб. Київ : Знання, 2011. 334 с.
4. Козинець В. Безпека життєдіяльності у сфері туризму. Київ, 2016. 575 с.

С. О. Драган, В. М. Зігунов

*Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка*

ПОЗИЦІОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ СУМСЬКОЇ ГРОМАДИ ЗАСОБАМИ ПОДІЄВОГО АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ НА ВОДІ

У даній статті розглянуто питання важливості організації та проведення фестивальних подій з активного відпочинку на території міста Суми. Розкрито сутність поняття «фестивальна подія». Наведено приклад активних заходів, що було проведено на території міста Суми безпосередньо на воді.

Ключові слова: *подієвий туризм, активний відпочинок, відпочинок на воді.*

This article examines the importance of organizing and holding festival events for active recreation in the city of Sumy. The essence of the concept of «festival event» is revealed. An example of active activities carried out in the territory of the city of Sumy directly on the water is given.

Keywords: *event tourism, active recreation, recreation on the water.*

Подієвий туризм є відносно молодим видом туризму, що направлений на підвищення інтересу споживачів до відвідування певної події (розважальної, музичної, спортивної тощо) та прийняття у ній участі.

Подієвий туризм – це неминуща атмосфера свята, індивідуальні умови відпочинку і незабутні враження. Фестиваль (фр. Festival – святковий, веселий) – масове театралізоване святкове дійство, що